

Yukarı Mezopotamya ve verimli hilal adıyla da anılan Güneydoğu Anadolu, uygarlık tarihinde çok önemli bir rol oynamıştır. Buğdayın burada ehlileştirilip yetiştirmeye başlandığı ve buradan Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika'ya yayıldığı düşünülmektedir (Zohary ve Hopf, 1993). Botanik tarihi, coğrafya ve genetik bilimine ait yeni bulgular, tarımın beşiği olarak Türkiye'nin Güneydoğusunu ve Suriye'nin kuzeyindeki Verimli Hilal içinde bulunan belirli bir çekirdek bölgeyi işaret etmektedir (Nessbitt ve Samuel, 1996). Büyük olasılıkla Karacadağ 11.000 yıl önce buğdayın ilk kez ehlileştirilmeye başlandığı yerdir (Heun ve diğerleri, 1997; Bilgiç, H. 2002.)

Asya fili *Elaphus maximus*, İÖ. Birinci yüzyıla dek Güney ve Güneydoğu Anadolu'nun sulak alanlarında yaşamıştır. Sümer sanatında sık sık görülen aslanların *Panthera leo* nesli Güneydoğu Anadolu'da 19. yüzyılda tükenmiştir. Son bireyin 1870'te Birecik'in meşe ağaçlıklarında öldürüldüğü bilinmektedir. Çitalar *Acinonyx jubatus* da 19. yüzyılda yok olmuştur.

Güneydoğu Anadolu bölgesi Türkiye'nin yalnızca bu bölümünde bulunan ve bu nedenle özel koruma değeri taşıyan çeşitli türleri barındırmaktadır. Sürüngen ve çiftyaşamlılar için de benzeri bir durum söz konusudur. Bölgenin Suriye çölü'yle doğrudan coğrafi ilişki içinde olması ve genellikle sıcak ve kuru olan iklim koşulları, güneydoğu Anadolu'nun Türkiye'nin diğer bölgelerine oranla daha zengin bir sürüngen ve çiftyaşamlı çeşitliliği barındırmasına neden olmuştur. Türkiye'de 22 çift yaşamlı ve 105 sürüngen türü kaydedilmiştir. Bunlardan 5'i çiftyaşamlı, 49'u sürüngen olmak üzere toplam 54 tür, Güneydoğu Anadolu'da bulunmaktadır.